

Raadsvoorstel

Raadsvergadering

d.d. 28 februari 2024

nr.

Onderwerp: Participatieplan omgevingsvisie

Voorstel:

1. Het Dynamisch Participatieplan omgevingsvisie vast te stellen, waarbij wordt gekozen voor trede 3 op de participatieladder (adviseren).
-

Inleiding / aanleiding

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op basis van de Omgevingswet is iedere gemeente verplicht op 1 januari 2027 een omgevingsvisie te hebben. De omgevingsvisie bevat het/de strategisch(e) beleid/visie voor de fysieke leefomgeving voor de (middel)lange termijn. Iedere gemeente stelt één omgevingsvisie voor het gehele grondgebied vast. In de omgevingsvisie wordt nadrukkelijk de visie voor het landelijk gebied opgenomen. Gelijktijdig met de omgevingsvisie wordt de duurzaamheidsvisie opgesteld.

Daarnaast heeft de gemeenteraad op 27 mei 2020 het Meerjarig programma “Haaksbergen Ster(ker) in Ontwikkeling 2020 2026” vastgesteld. Dit programma bestaat uit drie ontwikkelsporen:

- ontwikkelspoor 1: Financiën en risicobeheersing op orde
- ontwikkelspoor 2: Effectief samenspel
- ontwikkelspoor 3: Stabiele en veerkrachtige organisatie

Onder ontwikkelspoor 2 valt een goede invoering van de Omgevingswet, waaronder het opstellen van een omgevingsvisie.

Ook ontbreekt een actuele en volledige lange termijn visie voor de fysieke leefomgeving. In de huidige structuurvisie en de toekomstvisie 2030 ontbreekt bijvoorbeeld een goede visie voor de opgaven in het buitengebied. Daarnaast is de omgevingsvisie breder dan de structuurvisie. In de omgevingsvisie komen bijvoorbeeld ook de onderwerpen gezondheid en veiligheid aan de orde.

Bij het vaststellen van een omgevingsvisie moet worden aangegeven hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding zijn betrokken en wat de resultaten daarvan zijn. Ook andere opgaven in de bestaande visies blijven zich ontwikkelen. De omgevingsvisie moet dus in participatie worden opgesteld. In bijgaand participatieplan staat beschreven hoe we het participatietraject willen gaan uitvoeren.

In ons participatiebeleid staat dat het besluitvormend orgaan ook het participatieplan vaststelt. Omdat de omgevingsvisie door de gemeenteraad moet worden vastgesteld, leggen wij het participatieplan ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad.

Bestuurlijk / wettelijk kader

Rijk

- Omgevingswet (artikel 3.1, 3.2 en 3.3)
- Omgevingsbesluit (artikel 10.7)

Gemeente

- Programma 8 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening
- Meerjarig programma “Haaksbergen Ster(ker)in Ontwikkeling 2020 2026”, zoals vastgesteld door de gemeenteraad op 27 mei 2020
- Beleidsnota participatie ook voor Omgevingswet, zoals vastgesteld door de gemeenteraad op 2 maart 2022

Argumenten

1.1 Met dit participatietraject verwachten wij, zo goed als mogelijk, alle groepen in de samenleving te bereiken.

Wij gaan werken met twee rondes. In de eerste ronde gaan we op een creatieve manier naar de samenleving toe om informatie op te halen. In het tweede deel organiseren we vijf gebiedssessies (fysieke bijeenkomsten) om de ontstane dilemma's te bespreken.

Ook gaan we werken met ambassadeurs in de samenleving. Dat betekent dat we mensen die dichterbij inwoners staan, vragen onze boodschap verder te delen.

In dit participatieplan geven we aan hoe we denken uitvoering te geven aan het participatietraject, maar passen ons aan als de samenleving of omstandigheden daarom vragen. Het is daarom een dynamisch participatieplan.

1.2 Het participatietraject vindt zowel fysiek als digitaal plaats.

Naast de fysieke momenten gebruiken we ook een digitaal platform om te informeren en informatie op te halen (I-Report en samenhaaksbergen.nl).

1.3 Het is logisch te kiezen voor trede 3 van de participatieladder (adviseren).

We kiezen voor de trede 'adviseren': Het bestuur vraagt advies. Inwoners kunnen problemen aankaarten en oplossingen formuleren. Het gaat hier om het mobiliseren van inwoners om ideeën te genereren.

We gaan de samenleving actief betrekken bij de vraag 'wat is belangrijk voor ons kompas dat omgevingsvisie heet?' We houden rekening met de meningen en ideeën die we ophalen, vanuit het besef dat inwoners het beste weten wat belangrijk is voor hun leefomgeving. Een omgevingsvisie bestaat echter uit veel verschillende elementen, die ook om andere expertise vragen. De uiteindelijke beslissingsbevoegdheid over hoe de omgevingsvisie er precies uit komt te zien en welke keuzes erin gemaakt worden, blijft bij de gemeente(raad). De Omgevingswet geeft ook aan dat de omgevingsvisie moet worden vastgesteld door de gemeenteraad.

Een hogere trede op de participatieladder, zoals coproduceren, is bij een abstract onderwerp als een visie ingewikkeld. Bij coproduceren heb je het over samen met de inwoners een blanco kaart intekenen. Door het hoge abstractieniveau en de verschillende wettelijke beleidsonderdelen die spelen, is het niet realistisch voor deze trede te kiezen. Vanzelfsprekend zullen delen van de input, zoals uit eerdere participatietrajecten, wel meegenomen worden in de uitwerking van de omgevingsvisie en deze kunnen wel tot stand zijn gekomen via een hogere participatietrede.

We zullen hierover ook communiceren, zodat hierover de juiste verwachten ontstaan.

Met de gemeenteraad stemmen wij nog af welke rol zij wil innemen tijdens dit traject.

1.4 Wij hebben ook oog voor andere participatietrajecten.

We gebruiken informatie uit recent afgeronde of nu lopende participatietrajecten om mensen niet 'dubbel' te bevragen. We maken zichtbaar welke input er al is, checken deze waar dat kan en geven aan hoe we het meenemen in de omgevingsvisie. Ook hebben we afstemming met het andere participatietrajecten, zoals die van de duurzaamheidsvisie.

Risico's

Wij voorzien op dit moment geen risico's.

Vervolproces/communicatie/planning

Na vaststelling van het participatieplan starten wij met de uitvoering van het participatietraject. In het participatieplan is een planning opgenomen. We streven ernaar deze planning te halen. Tijdens het traject kunnen zich echter omstandigheden voordoen, die kunnen leiden tot wijzigingen in de planning.

Met de gemeenteraad stemmen wij nog af welke rol zij wil innemen tijdens dit traject. Tijdens de themabijeenkomst op 5 februari 2024 over de omgevingsvisie komt dit ook aan de orde.

Wij hebben Royal Haskoning DHV samen met Eeckhof/Anno Nu opdracht gegeven ons te begeleiden bij het opstellen van de omgevingsvisie. Het participatietraject wordt uitgevoerd door Royal Haskoning DHV en Eeckhof/Anno Nu in samenwerking met de gemeente. De kosten voor deze opdracht worden betaald vanuit het budget dat beschikbaar is gesteld in de Begroting 2023 en de Eindejaarsrapportage 2023.

Bijlagen:

Dynamisch Participatieplan omgevingsvisie

Burgemeester en wethouders

dr. R. Toet
secretaris

mr. drs. R.G. Welten
burgemeester

Aldus vastgesteld
tijdens de openbare raadsvergadering d.d. 28 februari 2024

R. Meinen
griffier

mr. drs. R.G. Welten
voorzitter